

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationum// Roberti Bel-//larmini Politiani,// Societatis
lesv// De Controversiis// Christianae Fidei, Adver-//sus
huius temporis Haereticos,// Tomus ...**

De Sacramento Evcharistiæ - Sex Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1589]

VD16 B 1603

VI. Probatur veritas corporis Domini in Eucharistia, ex cap. 6. Ioannis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54113)

sunt cum Magistro lib. 4. d. 10. Ita quoque Thomas VValden-
fis contra VViclefum tomo II. de Sacramentis, cap. 92. & 94.
& Ioannes Gerson, contra Hussitas in lib. de Communionem
laicorum. Denique nostro tempore contra Lutheranos plu-
rimi, sed præter alios Nicolaus Sanderus, librum integrum
scripsit de hac re.

Probatur **Q**UARTO hæc eadem veritas ex absurdis, quæ
sequerentur. **P**RIMO, sequeretur Ioannem nihil planè scri-
psisse de hoc Sacramento; nam nusquam attigit hanc mate-
riam nisi hoc loco. At certè valde absurdum est, Euāgelistam
primarium, & diligentissimum in summis mysteriis explicā-
dis, nihil de hoc summo Sacramento scriptum reliquisse, præ-
sertim cum tam multa scripserit de Baptismo. Quare Augu-
stinus lib. 3. de consensu Euangelistar. cap. 1. monet, Ioannem
nihil scripsisse de cœna Domini in proprio loco, vt ceteri fe-
cerunt, quia plurima de ea re antè scripserat. **S**ECUNDO se-
queretur, Christum nunquam explicuisse fructum, aut excel-
lentiam huius Sacramenti, cum id tam sepe fecerit de Baptis-
mo: nam in vltima cœna solùm instituit, sed nihil addidit ad
eius explicationem. Et confirmatur, quia (vt Chrysostrmus
annotauit in comment. cap. 26. Matth.) Apostoli sine dubio
commoti fuissent, & turbati, cum audiebant: *Accipite, & co-
medite, hoc est enim corpus meum, nisi antea instructi fuissent.*
TERTIO sequeretur, nullum exstare præceptum diuinum de
hoc Sacramento percipiendo. Nam apud alios Euangelistas
solùm exstat institutio, & vt quoties Sacramentum sumitur,
id fiat in memoriam Dominicæ passionis. Argumenta in cō-
trarium soluentur infrà cap. 7.

CAPVT SEXTVM.

*Probatur veritas corporis Domini in Eucharis-
tia ex cap. 6. Ioannis.*

NUc iacto fundamento solidissimo, possumus in-
de sumere æquè solidum argumētum ad proban-
dam veram præsentiam corporis Domini in Eu-
charistia. Dominus enim loquens de pane, quem
daturus erat in cœna, disertè dixit: *Panis, quem ego dabo, caro
mea est pro mundi vita.*

Posset

Possent autem dupliciter hoc argumentum refutari. PRIMO, si quis diceret (quod reuera dicunt hæretici) per panem hoc loco intelligi Christum absolutè, non autem ut est in Sacramento sub speciebus. SED hæc solutio profligata iam est omnibus argumentis, quæ fecimus cap. superiori.

SECUNDO, si quis admitteret, per panem intelligi Eucharistiam, sed diceret, panem illum Eucharisticum dici carnem Christi, non propriè, sed figuratè, siue tropus sit in verbo (*est*) siue in nomine (*caro*.)

HÆC autem solutio refutanda est fusiùs in explicatione verborum illorum: *Hoc est corpus meum*; nunc autem refutari potest ex verbis huius loci multipliciter, & quidem solidissimè. PRIMO, ex cõparatione panum miraculo multiplicatorum, & Mannæ, quod pluit in deserto. Dominus enim cõtendit panem hunc suum, quem daturum se pollicebatur, præstantiorem esse vtrisque. At certè simplex panis ob solam significationem corporis Christi nõ præstat panibus illis miraculo creatis, & multò minus ipsi Mannæ, quod etiam Christum significabat, vt supra ostendimus. Præterea illi signum petebant à Christo obiiicientes illi Manna, quod nõ sine magno miraculo pluebat Patribus in deserto; Christus autem respondet se daturum panem de cœlo verum. Nullum autem est miraculum in pane communi significante corpus Christi, neque etiam in apprehensione, & manducatione Christi per fidem. Denique Dominus aliquid promisit, quod Patres non habuissent: sicut illi habuerunt Manna, quod nos non habemus. At carnem Christi per figuram, seu significatiuè etiam Patres habuerunt.

SECUNDO, ex dubitatione Capharnaitarum, qui sine dubio intellexerunt veram carnem à Christo promissam; & similiter ex offensione discipulorum, qui eodem modo verba Christi intellexerant: quorum opinionem Dominus nõ corripuit, sed arguit eorum dubitationem. At quis credat, Dominum, qui tantopere sitiebat hominum salutem, passurum fuisse, vt tot discipuli ab ipso discederent, si potuisset vno verbo eos reuocare, dicèdo se figuratè loqui; & rem facillimam creditu se proposuisse?

TERTIO, ex illis verbis: *Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem*. Nam in apprehensione Christi per fidem, non solum non est vera manducatio, sed nulla potest

test

test fingi distinctio inter cibum, & potum, vt suprà diximus; ergo hic promittitur vera caro, & verus sanguis, qui manducari & bibi possunt.

QUARTO ex illis verbis: *Hoc vos scandalizat? Si ergo videritis Filium hominis ascendentem, & ubi erat prius?* Ista enim dupliciter exponi solent, & vtraque expositio confirmat nostram sententiam. VNA expositio est, quòd voluerit Dominus rem vnã mirabilem alia mirabiliore, vel æquè mirabili confirmare. Sicut em̄ cum dubitabant Iudæi, an Christus posset remittere peccata, id ipse probauit, sanando paralyticum, Matth. 9. & idem sæpe alibi fecit, vt Ioan. 1. cum Nathanaële, & Ioan. 3. cum Nicodemo. Ex qua expositione sequitur veritas nostræ sententiæ: si enim Dominus nõ promississet veram carnem suam se daturum in Sacramẽto, nõ fuisset opus probare potentiam suam exemplo Ascensionis.

ALTERA expositio est, quam indicare mihi videtur Chrysostomus in commentario, & sanè valde literalis, quòd Dominus reprehendat incredulitatem discipulorum, ac doceat, maiorem occasionem eos habituros dubitandi in Christi absentia, si in eius præsentia dubitant, quasi dicat; Hoc vos scandalizat, quòd carnem meam vobis edendam dare velim? quid ergo facietis, quando in cælum ascendero, & tam procul à vobis abierit corpus meum? quomodo tunc poteritis credere idem corpus vobis in Eucharistia præsens exhiberi? Porrò hæc etiam expositio mirificè confirmat Catholicam veritatem. Nam si Dominus solum promississet corpus suum fide percipiendum, non fuisset difficilius, sed facilius ita illud sumere iis, qui vidissent Ascensionem Christi: Ascensio enim conspecta roborauit Apostolos in fide; non ergo Dominus diceret: *Quid ergo si videritis Filium hominis ascendentem?*

CAPVT SEPTIMVM.

Soluuntur obiectiones aduersariorum.

AD hoc nostrum secundum argumentum ex cap. 6. Ioan. nihil habent, quod obiciant, nisi caput illud, ad Sacramentum non pertinere. Soluenda igitur sunt eorum argumenta.

PRIMUM argumentum Lutheri est, quo vtitur etiam Kemnitius, & alij. Cæna Domini instituta fuit pridie passionis